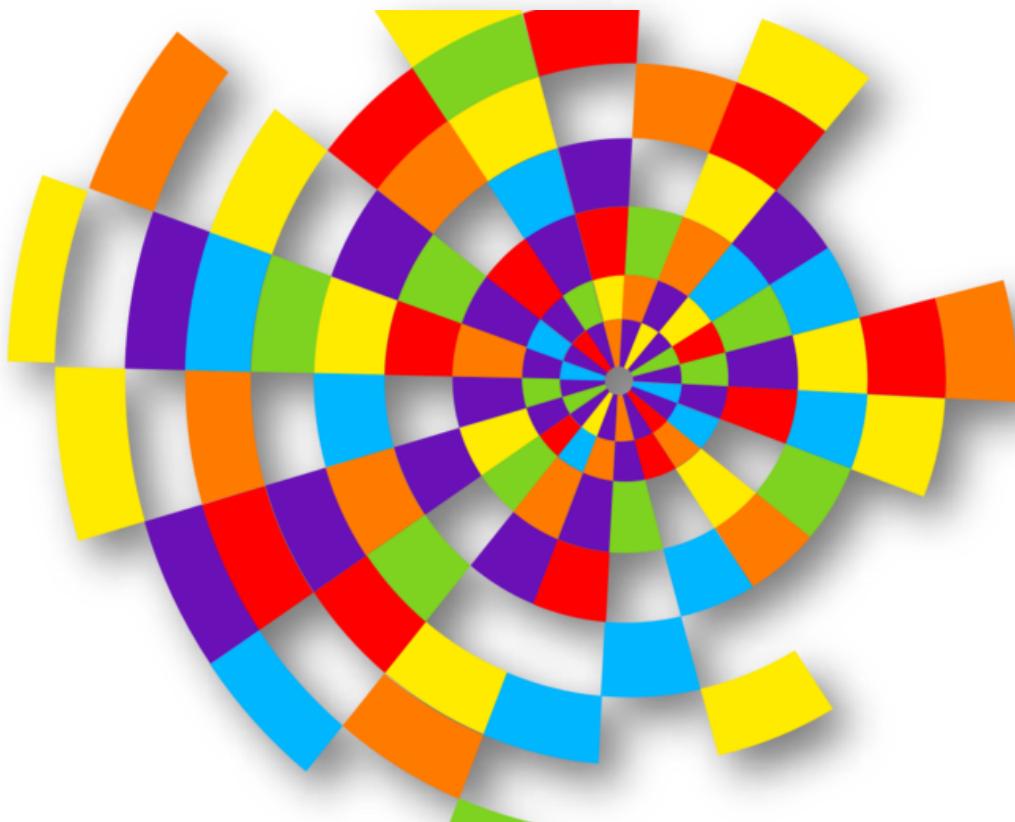

МЕМОРАНДУМ СПІВПРАЦІ

між учасниками освітнього процесу
Дубровицького НВК «Ліцей – школа»:
педагогами, учнями та батьками

ДУБРОВИЦЯ 2020

Проект

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

ПЛІДНА СПІВПРАЦЯ МІЖ УСІМА УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ГРУНТУЄТЬСЯ НА ТАКИХ ТВЕРДЖЕННЯХ:

«Всі люди народжуються вільними і рівними у своїй гідності та правах. Вони наділені розумом і совістю і повинні діяти у відношенні один до одного в дусі братерства»

Стаття 1 Загальної декларації прав людини

«Освіта повинна бути спрямована на повний розвиток людської особи і збільшення поваги до прав людини і основних свобод»

Частина 2 статті 26 Загальної декларації прав людини

«Найкраще забезпечення інтересів дитини має бути керівним принципом для тих, хто несе відповідальність за її освіту і навчання; насамперед таку відповідальність несуть її батьки»

Принцип 7 Декларації прав дитини, ухваленої резолюцією 1386 (XIV)

Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1959 року

«Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору»

Закон України «Про освіту»

МИ, ПЕДАГОГИ, БАТЬКИ ТА УЧНІ, ВИХОДИМО З ТОГО, ЩО:

Головним принципом співпраці всіх учасників освітнього процесу є принцип дитиноцентризму, тобто орієнтація на потреби учня.

Освітній процес ґрунтуються на співпраці педагогів, батьків та учнів. Саме взаємодія в межах трикутника «учень-учитель-батьки» створює простір для сучасної ефективної освіти.

В основу співпраці між усіма учасниками освітнього процесу покладені принципи педагогіки партнерства:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення; довіра у відносинах;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);
- принцип соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Взаємодія між усіма учасниками освітнього процесу ґрунтуються на принципах рівноправності, толерантності, акаадемічної добросердечності, неприпустимості булінгу та психологічного насильства.

Співпраця має відбуватись на засадах обов'язковості розгляду пропозицій сторін; пріоритету узгоджувальних процедур; прозорості, відкритості та гласності; обов'язковості дотримання досягнутих домовленостей; взаємної відповідальності сторін.

Дії та поведінка всіх учасників освітнього процесу в шкільному просторі та поза ним ґрунтуються на повазі до прав людини, прав дитини та дотриманні чинного законодавства України.

РОЗДІЛ 1. ПРАВИЛА ТА РЕГЛАМЕНТИ

МИ, ПЕДАГОГИ, БАТЬКИ ТА УЧНІ, ВИХОДИМО З ТОГО, ЩО: ШКОЛА ЯК СПІЛЬНОТА ТА ОСЕРЕДОК МІСЦЕВОЇ ГРОМАДИ МОЖЕ СТВОРИТИ ВЛАСНІ ПРАВИЛА ТА РЕГЛАМЕНТИ, ЩО НЕ СУПЕРЕЧАТЬ ЧИННОМУ ЗАКОНОДАВСТВУ. ВОНИ МАЮТЬ БУТИ ПУБЛІЧНИМИ, ВСІМ ВІДОМИМИ, ЗАГАЛЬНОДОСТУПНИМИ, ЗРОЗУМІЛИМИ ВСІМ І ПРИЙНЯТНИМИ ДЛЯ ВСІХ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ.

ПРАВИЛА ГРУНТУЮТЬСЯ НА ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКИХ ЦІННОСТЯХ, ПРИНЦИПАХ ДЕМОКРАТІЇ ТА ПРОЗОРОСТІ В УХВАЛЕННІ РІШЕНЬ, РІВНОГО ДОСТУПУ ДО ВСІХ ПОСЛУГ, ПОВАГИ ДО РІЗНОМАНІТНОСТІ КУЛЬТУР.

1.1 РОБОТА ГРОМАДСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

Дубровицький НВК «Ліцей – школа» є осередком місцевої громади, мета існування якого – освіта і всебічний розвиток учнів, а також осередком спілкування і співпраці для місцевої громади міста, району. Низка зasadничих рішень у житті закладу, зокрема правила і регламенти, які не суперечать чинному законодавству, може ухвалюватися на засадах громадського самоврядування.

- Ключові питання взаємодії між учасниками освітнього процесу вирішуються на загальних зборах учасників освітнього процесу (конференції), які формуються з представників шкільного самоврядування педагогів, учнів та батьків. У разі потреби на Загальних зборах для вирішення поточних питань життя закладу може бути обрана Координаційна рада, сформована з представників усіх учасників освітнього процесу. Координаційна рада може збиратися за потреби або регулярно – один раз на місяць. Дирекція закладу надає приміщення для роботи органів батьківського та учнівського самоврядування.
- Запорука плідної роботи громадського самоврядування в освітньому закладі – максимальна залученість усіх членів спільноти та ефективна комунікація між ними. Канали комунікації в НВК мають бути доступними і зручними для всіх. Члени шкільної спільноти, які не мають можливості користуватися офіційним сайтом та/або месенджерами і сторінками в соцмережах, мають бути забезпечені зручними та зрозумілими для них формами комунікації і зворотного зв’язку на кшталт дошок оголошень, скриньок, куди можна кидати записки з пропозиціями, тощо.

- Показником дієвості громадського самоврядування в закладі освіти є налагоджені механізми зворотного зв'язку: забезпечена можливість для обговорень, питань, петицій, голосувань, створення «банку пропозицій та ідей» тощо, врахування запитів і пропозицій у подальшій роботі.
- Інструментом оцінки ефективності громадського самоврядування в школі може бути процедура самооцінки, яка проводиться за рішенням органів шкільного самоврядування. Самооцінка проходить у вигляді анонімного опитування (анкетування) педагогів, батьків та учнів, що передбачає подальше коригування роботи громадського самоврядування з урахуванням результатів опитування.

1.2. ПРАВИЛА ТА РЕГЛАМЕНТ

ВСТУП

Місія Дубровицького НВК «Ліцей – школа» (далі – НВК) стверджує, що ми розвиваємо моральні та етичні духовні якості учня і почуття розуміння інших. Наша візія передбачає, що учні мають бути організованими, свідомими, турботливиами та відповідальними, вони мають поважати права інших і робити свій внесок у загальне благо.

Маючи це на увазі, ми створюємо політику прогресивної дисципліни, яка відображає місію та візію ліцею.

У будь-якій великій групі людей конфлікт, природно, має місце. І нашою метою є навчити вирішувати конфлікти, використовуючи позитивні стратегії задля отримання виграшних результатів. Може статися, що деякі учні відчуватимуть труднощі в дотриманні вимог, встановлених у спільніх інтересах.

Дирекція НВК несе відповідальність за забезпечення дотримання правил поведінки для учнів, і повинно мати значну свободу дій для задоволення індивідуальних потреб учнів та здійснення судження в контексті конкретних обставин. Наслідки за недотримання очікуваної поведінки можуть відрізнятися в кожній окремій ситуації для кожного окремого учня.

У випадку легкої або незначної провини педагогічний склад НВК повинен допомагати учням усвідомити неправильність їхніх дій та використовувати такі ситуації, щоб навчити дітей знаходити альтернативні варіанти з позитивними результатами.

У разі некоректної поведінки дисциплінарні заходи повинні бути застосовані в рамках, які зміщують фокус з покарання на інший – коригувальний та співчутливий. Заклад буде використовувати ряд заходів, орієнтованих на

зміцнення позитивної поведінки і допомоги учням у визначенні правильного вибору.

Вступаючи до Дубровицького НВК «Ліцей – школа», учні та батьки погоджуються виконувати його правила та підтверджують розуміння їх важливості. І діти, і дорослі є відповідальними за їх (не)виконання.

1. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Відповідно до ст. 20 Закону України «Про загальну середню освіту» учень – це особа, яка навчається і виховується в одному із загальноосвітніх навчальних закладів, зарахування до яких, як правило, здійснюється з 6 років.

Статус учнів як учасників навчально-виховного процесу у загальноосвітніх навчальних закладах, їх права та обов'язки визначаються Законом України «Про освіту», Законом України «Про загальну середню освіту» та іншими нормативно – правовими актами чинного законодавства України.

Відповідно до ст. 53 Закону України «Про освіту» учні як здобувачі освіти мають право на:

- навчання впродовж життя та академічну мобільність;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, закладів освіти і запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання, утримання і праці;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
- користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом освіти відповідно до спеціальних законів;
- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності;
- трудову діяльність у позанавчальний час;

- збереження місця навчання на період проходження військової служби за призовом та/або під час мобілізації, на особливий період;
- особисту або через своїх законних представників участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти;
- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення;
- захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі, булінгу, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

Учні як здобувачі освіти зобов'язані:

- виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної добросердечності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;
- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, а також умов договору про надання освітніх послуг (за його наявності);
- повідомити керівництво закладу освіти про відомий їм факт булінгу по відношенню до здобувача освіти або педагогічного, науково-педагогічного, наукового працівника, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто, або отримали достовірну інформацію про такий випадок від інших осіб.

Здобувачі освіти мають також інші права та обов'язки, передбачені законодавством та установчими документами закладу освіти.

Залучення здобувачів освіти під час освітнього процесу до виконання робіт чи до участі у заходах, не пов'язаних з реалізацією освітньої програми, забороняється, крім випадків, передбачених рішенням Кабінету Міністрів України.

Учням забороняється:

- допускати прояви грубості, вульгарності;
- палити у приміщеннях і на території навчального закладу;
- використовувати петарди;
- вживати алкогольні вироби, наркотичні та токсичні речовини;
- псувати державне, громадське та особисте майно.

2. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Правила поведінки учнів базуються на законах України, постановах Міністерства освіти та науки України та органів місцевого самоврядування, Статуті Дубровицького НВК «Ліцей – школа». Правила розповсюджуються на всіх учнів закладу освіти і є обов’язковими для виконання на всій території закладу, а також під час усіх заходів, що проводяться в НВК.

Правила внутрішнього розпорядку для учнів Дубровицького НВК «Ліцей – школа»

1.Правила поведінки учнів базуються на законах України, постановах Міністерства освіти та науки України та органів місцевого самоврядування, Статуті НВК.

2.У випадку порушення Правил до учнів можуть бути вжиті такі стягнення:

- усне зауваження

- запис зауваження в щоденник

- винесення догани, включно із занесенням її в особову справу учня

- виклик учня самого або з батьками на педагогічну нараду

- відшкодування завданої учнем матеріальної шкоди його батьками

3.Заборонено приносити до школи предмети або речовини, які можуть зашкодити здоров’ю та безпеці оточуючих або завадити проведенню освітнього процесу.

4.Паління та вживання алкогольних напоїв на території закладу категорично заборонено.

5.До закінчення уроків учень може залишити території школи тільки з дозволу класного керівника або чергового адміністратора.

6.Учень має бути ввічливим у спілкуванні з учителями, працівниками школи, батьками інших учнів, а також з учнями.

7.Учні повинні дбайливо ставитися до шкільного майна та речей, що належать вчителям та іншим учням. Забороняється брати без дозволу чужі речі. За пошкоджене шкільне майно батьки учня зобов’язані відшкодувати збитки.

Правила поведінки на уроках

1.Учні зобов’язані приходити до школи за 10-15 хвилин до початку занять.

2.Заборонено перебувати в класах у верхньому одязі.

3.Одяг учнів має бути чистим і охайним та відповідати вимогам, викладеним у Статуті школи.

- 4.Учні входять до класу за дзвоником. Запізнюватися на уроки без поважних причин заборонено.
- 5.Під час уроку не можна створювати галас, без дозволу підводитись, відвертати увагу інших учнів від уроку.
- 6.Заборонено виходити з класу без дозволу вчителя.
- 7.Урок закінчується тоді, коли вчитель оголосив про це. Тільки після цього учні можуть йти на перерву.
- 8.Учні повинні охайно вести щоденник і давати його вчителю без будь-яких заперечень.
- 9.Учень повинен дбайливо ставитися до своїх підручників та зошитів.
- 10.Учні зобов'язані знати і дотримуватися правил техніки безпеки як під час уроків, так і після їх закінчення.
- 11.Забороняється користуватися мобільними телефонами під час проведення уроків.

Правила поведінки під час перерви

- 1.Під час перерви учень зобов'язаний прибрати своє робоче місце й підготуватися до наступного уроку.
- 2.Під час перерви забороняється:
  - бігати сходами, коридорами та в класних приміщеннях
  - штовхатися або грati у м'яча у приміщеннях, не пристосованих для цього
  - сваритися між собою та зі сторонніми людьми, з'ясовувати стосунки за поганя слова, битися
- 3.У шкільній їdalyni учні повинні виконувати вимоги вчителів, працівників їdalyni та чергових і дотримуватися черги
- 4.Заборонено перебувати у приміщенні їdalyni у верхньому одязі.
- 5.Заборонено виносити їжу і напої за межі їdalyni.

Вимоги до зовнішнього вигляду ліцеїстів

- Учні мають право вибирати вільний стиль одягу, проте він не має суперечити морально-етичним нормам етикету. Висота підборів не має перевищувати 5 см. Одяг повинен відповідати зросту, виражати пошану господаря до самого себе і членів шкільної спільноти.
- На уроках фізкультури учні обов'язково мають бути у спортивному одязі і змінному взутті, яке вони можуть залишати у роздягальні разом із верхнім одягом. На інших уроках спортивний одяг недоречний.
- На уроках трудового навчання необхідно мати фартух та інше спорядження, що рекомендує вчитель.

- Дівчата повинні дотримуватися вимог у зачісці, не зловживати косметикою і яскравим манікюром, а також дорогоцінними прикрасах. У разі пропажі дорогоцінних прикрас, адміністрація закладу не несе матеріальну відповіальність.
- Знаходиться в закладі у верхньому одязі без особливих на те причин не дозволяється.
- На урочисті загальнолітній заходи учні приходять у святковій формі.
- На вечори, концерти учні вибирають одяг по рекомендації батьків і на свій розсуд.

3. УЧАСТЬ БАТЬКІВ У ВСЕБІЧНОМУ РОЗВИТКУ ДИТИНИ. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ БАТЬКІВ.

Навчання – це не двосторонній процес взаємодії учнів та вчителів, в ньому присутня і третя, не менш важлива, сторона – батьки. Саме тому ми приймаємо до закладу не лише дитину, а й найближчих для неї людей – тата і маму, тобто всю сім'ю, і бачимо батьків активними учасниками освітнього процесу нарівні з учнями та вчителями. Такий підхід є абсолютно природним, адже сім'я – це середовище первинної соціалізації дитини, джерело її емоційної підтримки, засіб передачі та збереження цінностей. Оскільки основною метою закладу є формування всебічно та гармонійно розвиненої, щасливої особистості з лідерськими якостями, без участі батьків досягти її реалізації буде неможливо.

Ми чекаємо від батьків:

- віри у свою дитину та прийняття не лише її сильних сторін, а й слабких;
- бажання розвивати творчі здібності та всіляко заохочувати прояви ініціативи свого сина чи доночки;
- довіри до всіх, хто працюватиме з дитиною: до керівництва НВК, вчителів, психолога, соціального педагога адже всі вони – професіонали, віддані своїй справі, які живуть дітьми, дивляться з вами в одному напрямку і готові до діалогу та співробітництва;
- чіткого розуміння, що дитина перебуває на території закладу весь день і для неї це чималий відрізок часу. Навчання є своєрідною роботою, що повинна цінуватися і сприйматися так само, як і ваша щоденна робота. Тут у дитини з'являються нові друзі, відкриваються невідомі раніше істини, розвиваються таланти. Одним словом, вона проходить шлях соціалізації, який часом не може обійтися і без певних розчарувань та проблем. А тому ми просимо вас цікавитися шкільними справами дитини, підтримувати її і одразу звертатися до нас, якщо ви помітили якісь зміни в поведінці;

- толерантності до думок, традицій та матеріального статку інших родин;
- підтримки здорового способу життя;
- поваги до української мови, культури та традицій та мови і традицій національних меншин.

Ми завжди відкриті для вас і впевнені, що разом нам вдасться в повній мірі досягти поставленої мети.

Відповідно до Статті 55 Закону України «Про освіту» виховання в сім'ї є першоосновою розвитку дитини як особистості.

Батьки мають рівні права та обов'язки щодо освіти і розвитку дитини.

Батьки здобувачів освіти мають право:

- захищати відповідно до законодавства права та законні інтереси здобувачів освіти;
- звертатися до закладів освіти, органів управління освітою з питань освіти;
- обирати заклад освіти, освітню програму, вид і форму здобуття дітьми відповідної освіти;
- брати участь у громадському самоврядуванні закладу освіти, зокрема обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування закладу освіти;
- завчасно отримувати інформацію про всі заплановані у закладі освіти та позапланові педагогічні, психологічні, медичні, соціологічні заходи, дослідження, обстеження, педагогічні експерименти та надавати згоду на участь у них дитини;
- брати участь у розробленні індивідуальної програми розвитку дитини та/або індивідуального навчального плану;
- отримувати інформацію про діяльність закладу освіти, результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є) і результати оцінювання якості освіти у закладі освіти та його освітньої діяльності;
- подавати заяву керівництву закладу освіти або його засновнику про випадки булінгу по відношенню до дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;
- вимагати повного та неупередженого розслідування випадків булінгу по відношенню до дитини, або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;
- брати участь у розробці плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу в закладі освіти та отримувати інформацію про стан його реалізації.

Батьки здобувачів освіти зобов'язані:

- виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;
- сприяти виконанню дитиною освітньої програми та досягненню дитиною передбачених нею результатів навчання;
- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;
- дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;
- формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;
- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- формувати у дітей усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;
- виховувати у дитини повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, а також умов договору про надання освітніх послуг (за наявності);
- сприяти керівництву закладу освіти у проведенні розслідування щодо виявленіх фактів булінгу;
- виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу у закладі освіти".

Правила для батьків

- Вхід батьків в приміщення освітнього закладу вільний. Батьки можуть відвідувати виховні заходи, які заплановані. Проте батьки мають повідомити вчителя про прихід, коли мають намір відвідати уроки чи факультативи.

- Недопустимі будь-які види агресії з боку батьків стосовно інших учнів, учителів закладу чи її адміністрації.
- Батьки дозволяють адміністрації використовувати фотографії, відео зйомку і/або опитування дітей, зроблені у школі, для опублікування на електронних сайтах, у газетах, чи у соціальних мережах (Facebook). Якщо батьки виступають проти використання школою цих матеріалів з рекламною метою, вони повинні заповнити відмовний формулляр.
- Всі питання пов'язані з навчанням та поведінкою дитини батьки можуть вирішувати, заздалегідь домовившись с класним керівником, на консультаціях з вчителями-предметниками. Зустрічі з вчителями можна призначити після закінчення навчального процесу.
- Заходити на урок батькам дозволяється з дозволу директора закладу.
- Батьки матеріально відповідальні за пошкодження шкільного майна дитиною.

1.3. ПРИНЦИПИ ФІНАНСУВАННЯ ТА СПІВФІНАНСУВАННЯ

Фінансова діяльність шкільної спільноти ґрунтуються на принципах відкритості, зрозуміlostі та прозорості.

Джерелами фінансування закладу є:

- кошти бюджету в розмірі, передбаченому нормативами фінансування загальної середньої освіти для забезпечення освітнього процесу в обсязі, визначеному Державним стандартом загальної середньої освіти;
- добroчинні внески юридичних і фізичних осіб;
- інші джерела, не заборонені законодавством.

Державне фінансування

«Заклади освіти, що отримують публічні кошти, та їх засновники зобов'язані оприлюднювати на своїх веб-сайтах кошторис і фінансовий звіт про надходження та використання всіх отриманих коштів, інформацію про перелік товарів, робіт і послуг, отриманих як благодійна допомога, із зазначенням їх вартості, а також про кошти, отримані з інших джерел, не заборонених законодавством».

частина 3 ст. 30 Закону України «Про освіту»

Можлива співучасть батьків у фінансових витратах закладу є добровільною та може бути спрямована переважно на цільові проекти, що слугують покращанню освітнього процесу та розвитку школи як осередку місцевої громади і знайшли підтримку більшості класної або шкільної спільноти.

Освітній заклад має право на придбання та оренду необхідного обладнання та інші матеріальні ресурси, користування послугами будь-якого підприємства, установи, організації або фізичної особи, фінансування за рахунок власних надходжень заходів, що сприяють поліпшенню соціально- побутових умов колективу.

ФІНАНСУВАННЯ КОШТОМ ДЕРЖАВНОГО ТА МІСЦЕВОГО БЮДЖЕТІВ

- Усі члени шкільної спільноти мають вільний доступ до інформації про кошторис і фінансовий звіт закладу. окрім інформації про надходження й використання всіх отриманих коштів, адміністрація закладу надає інформацію про запити на фінансування до засновників освітнього закладу, місцевої влади, спонсорів тощо, а також відповіді на них.
- Інформація про всі матеріальні цінності, отримані школою від батьків чи благодійних організацій, опубліковані на сайті освітнього закладу. Керівництво закладу освіти обліковує їх відповідно до законодавства та зобов'язується використовувати їх лише в інтересах школи.
- Адміністрація закладу бере на себе зобов'язання подавати всю фінансову інформацію (або інформацію про всі кошти, які отримує школа з різних джерел) вчасно, достовірно і доступно для розуміння будь-якому учаснику освітнього процесу. Питання щодо кошторису та фінансового звіту вирішуються через звернення до адміністрації закладу або районного управління освіти.
- В кінці навчального року директор публічно звітує про виконання річного плану закладу та презентує план розвитку на наступний навчальний рік, а також пов'язані з цим планом очікувані фінансові потреби.

ДОДАТКОВЕ СПІВФІНАНСУВАННЯ СИЛАМИ БАТЬКІВ

- Основною метою додаткового співфінансування силами батьків можуть стати цільові проекти, гроші на які збираються за принципом відкритого оголошення. Проект може оголосити адміністрація школи, вчитель, батьки або учні. Проект виноситься на розгляд спільноти (класу або школи) і реалізується, якщо отримує належне фінансування на добровільних засадах. Кожен з членів батьківської спільноти самостійно вирішує, чи бажає фінансово підтримати проект, і також самостійно визначає розмір власної фінансової участі. Обов'язковою умовою такого співфінансування є оприлюднення переліку потреб та їхньої вартості.

Можливе співфінансування силами батьків здійснюється за принципами:

- **добровільності**: ніхто нікого не примушує здавати гроші на будь-що;
- **конфіденційності**: без згоди людини ніхто не має права публічно оголошувати, узяла вона участь у співфінансуванні чи ні;
- **прозорої та регулярної звітності**.

Співфінансування закладу силами батьків є частиною кошторису школи і відображається в на сайті закладу у розділі «Публічна інформація - Фінансовий звіт». Тут відображені річний план державних асигнувань та надходжень, а також зміст робіт, виконаних батьками, спрямованих на організацію обладнання освітнього процесу та створення комфортних умов для перебування дітей у закладі освіти.

- Якщо батьки вирішили передати школі будь-які матеріальні цінності, останні мають бути взяті на облік за актом приймання-передачі з визначенням їхньої балансової вартості.
- Батьки мають можливість контролювати та перевіряти реальні потреби школи в їхньому співфінансуванні. Наявність або відсутність грошей на рахунку освітнього закладу або засновника можна перевірити через відкриті реєстри та/ або відповідний запит на отримання публічної інформації до засновника закладу. Перевірити адекватність тендерних закупівель можна через сайт ProZorro. Пересвідчитись, чи дійсно існує потреба у співфінансуванні силами батьків певних речей (мийних засобів, фарби тощо), батьки можуть, ініціювавши інвентаризаційну перевірку і створивши відповідну комісію, що перевірить фактичну наявність або відсутність речей, на закупівллю яких пропонується співфінансування.

РОЗДІЛ 2. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

МИ, ПЕДАГОГИ, БАТЬКИ ТА УЧНІ, ВИХОДИМО З ТОГО, ЩО: ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС МАЄ БУТИ СПРЯМОВАНІЙ НА ВСЕБІЧНИЙ РОЗВИТОК І ПОДАЛЬШУ УСПІШНУ САМОРЕАЛІЗАЦІЮ УЧНЯ В ДОРОСЛОМУ ЖИТТІ - ЯК ОСОБИСТОСТІ, ГРОМАДЯНИНА Й ФАХІВЦЯ.

2.1 ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В МЕЖАХ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Організація освітнього процесу ґрунтуються перш за все на академічній свободі вчителя, праві вільного вибору ним форм, методів та засобів

навчання і праві вчителя на педагогічну ініціативу. Адміністрація закладу, батьківська та учнівська спільноти мають усебічно сприяти реалізації цих прав вчителя.

- Водночас батьки та учні (старшокласники) можуть бути ініціаторами та/або брати участь у низці питань організації освітнього процесу, зокрема:
  - у межах Типового робочого плану колективно обирати предмети варіативного складника освітньої програми з урахуванням запитів більшості або профорієнтаційних перспектив;
  - подавати загальношкільні, класні або індивідуальні заяви на освітні, соціальні й культурні гранти;
  - залучати батьків до організації майстер-класів та лекцій про різні спеціальності, а також екскурсій на виробництва, в офіси тощо; шукати можливості для отримання якомога ширшої інформації про сучасні професії та соціальні компетентності.
- Важливою умовою ефективності освітнього процесу є неупереджене, прозоре та зрозуміле оцінювання. Критерії оцінювання усних та письмових відповідей, контрольних, самостійних робіт, рефератів, проектів тощо є прозорими, справедливими та зрозумілими для всіх. Затверджені МОН критерії оцінювання, сформульовані недвозначно та простою зрозумілою мовою, мають бути вивіщені в класах, на інформаційній дошці в школі, розміщені на сайті школи тощо.
- Механізмом перевірки якості освіти в школі, зокрема, може бути процедура самооцінки, яка проводиться у вигляді анонімного опитування (анкетування) педагогів, батьків та учнів, що передбачає подальше коригування роботи з урахуванням результатів опитування.

2.2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПОЗА МЕЖАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Позаурочна діяльність має бути спрямована на:

- всебічний розвиток учнів, зокрема їхнього емоційного інтелекту, комунікаційних навичок, ініціативності та творчості;
- виявлення і розвиток талантів;
- налагодження та укріplення партнерських зв'язків між членами спільноти: батьками, педагогами та дітьми. Вітається і заохочується будь-яка спільна діяльність батьків і дітей, батьків і вчителів, педагогів і дітей та всіх разом: наставництво старшокласників над учнями молодших класів, “школа для

батьків” під проводом учителів або адміністрації школи, гуртки, лекції та інша освітня активність для освітян і батьків, спільне дозвілля, екскурсії тощо.

- Усім учням має бути надана можливість спробувати себе в творчих видах діяльності та взяти участь у відповідних конкурсах, виставах, змаганнях тощо: критеріями участі в творчих конкурсах є не наявність відповідних навичок, а виключно бажання учня. Форма і зміст таких заходів обираються та плануються спільно з учнями; пріоритетом у виборі форм позаурочної творчої активності є побажання учнів.
- У позаурочний час учні за бажанням можуть брати участь в олімпіадах з навчальних предметів; відповідний учитель надає допомогу в підготовці. Успішна участь в олімпіадах не є обов’язком учнів; будь-який результат на олімпіаді або відмова від участі не можуть бути причиною засудження чи покарання з боку вчителя або адміністрації школи.
- Запорукою добровільної участі в позаурочній діяльності є її відкрита програма та попереднє оголошення загальношкільних учнівських заходів, що обговорюється та пропонується заздалегідь на кожен місяць, чверть або семестр. Такий порядок дає можливість охочим заздалегідь визначитись, у яких видах позаурочної діяльності вони б хотіли взяти участь. Учні та батьки можуть вносити свої пропозиції на наступний рік і брати участь у складанні програми заходів.
- Механізмом перевірки ефективності позаурочної діяльності в школі може бути опитування (анкетування) педагогів, батьків та учнів, що передбачає подальше коригування роботи з урахуванням результатів опитування.

РОЗДІЛ 3. БЕЗПЕКА В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

МИ, ПЕДАГОГИ, БАТЬКИ ТА УЧНІ, ВИХОДИМО З ТОГО,
ЩО:ОБОВ’ЯЗКОВИМ ЕЛЕМЕНТОМ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В
ШКІЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ Є ЗАДОВІЛЬНЕННЯ ДЛЯ ВСІХ ЙОГО
УЧАСНИКІВ НА НАЛЕЖНОМУ РІВНІ ОСНОВНИХ ПОТРЕБ ЛЮДИНИ
(ЗОКРЕМА ФІЗІОЛОГІЧНИХ, СОЦІАЛЬНИХ ТА ПОТРЕБ У БЕЗПЕЦІ –
ФІЗИЧНІЙ І ПСИХОЛОГІЧНІЙ).

3. 1. СПРИЯТЛИВЕ ФІЗИЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Дирекція НВК у співпраці з усією шкільною спільнотою розробляє методи та шляхи забезпечення задовільнення основних фізичних потреб у шкільному середовищі.

- Серед основних фізичних потреб усіх учасників освітнього процесу в шкільному середовищі є такі:
- **вільний доступ до свіжого повітря.** На великий перерві, коли дозволяють погодні умови, учні можуть виходити на шкільне подвір'я на прогулянку. Забороняється виходити за межі шкільного подвір'я.
Заклад має забезпечити наявність свіжого повітря в класах під час занять, регулярне провітрювання класів під час перерви та можливість прогулянок дітей на шкільному подвір'ї під час перерв;
- **вільний доступ до питної води.** Фонтанчики або кулери з питною водою мають бути завжди доступними всім учасникам освітнього процесу в школі;
- **вільний доступ до туалета.** Шкільні туалети відповідають сучасним санітарно-гігієнічним нормам та потребам людини в повазі до її гідності.
- **доступна якісна їжа.** У школі має бути організовано гаряче харчування. Одним з критеріїв вибору оператора, що організовує роботу шкільної їdalyni, має стати надання сучасного збалансованого харчування.
- **надання домедичної допомоги** здійснюється медичною сестрою в разі потреби.

3.2. БЕЗПЕЧНЕ ТА КОМФОРТНЕ ПСИХОСОЦІАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

- Усі учасники освітнього процесу підтримують дружню, заохочувальну і комфортну атмосферу в школі та в освітньому просторі, ставляться один до одного з повагою. Психологічне насильство та булінг є неприпустимими в стосунках між усіма учасниками освітнього процесу. Правила школи та регламенти взаємодії учасників освітнього процесу передбачають комфортне психологічне середовище для всіх і кожного.
- У школі організовується психологічна та соціально-педагогічна підтримка для учнів. Психологічний супровід освітнього процесу здійснює практичний психолог. Соціальний педагог забезпечує соціально-правовий захист учасників освітнього процесу. Психологічна служба закладу діє згідно Положення про психологічну службу. Для її роботи у закладі наявний кабінет практичного психолога, простір для психологічного розвантаження та відпочинку учнів – ресурсна кімната. Організована скринька для анонімних звернень до психолога.
- Інструментом вимірювання рівня психологічного комфорту в школі може стати анкетування всіх учасників освітнього процесу.
- Проблеми з порушенням правил дружності та взаємоповаги в школі вирішуються на рівні адміністрації закладу. Наказом по закладу

призначена особа з протидії булінгу та затверджений Порядок розгляду заяв та розв'язання випадків булінгу. Наказ розміщений на сайті навчального закладу у розділі «Виховна робота - Правовий захист» для публічного ознайомлення. Шкільна процедура розв'язання конфліктів не позбавляє особу права звернутись до суду або до освітнього омбудсмена.

3.3. НЕЗНАЧНІ І ЗНАЧНІ ПОРУШЕННЯ

Незначні порушення

Незначні порушення — це ті, які не несуть небезпеки для життя і здоров'я, але негативно впливають на атмосферу в класі: порушення шкільних правил, словесні образи, приниження, глузування, ненормативна лексика, жбурляння предметами, грубість, агресивна поведінка, неповага, обман, фальсифікація, плагіат, зухвала поведінка, опір педагогам, нецільове використання електроніки, комп'ютерів, Інтернет, публічний показ прихильності, зневага учнівських обов'язків, недотримання правил безпеки.

Заходи, що можуть бути застосовані у разі незначних порушень:

- Навчання відповідальності за свої дії.
- Навчання альтернативному вибору, який матиме позитивні результати.
- Написання пояснівальної записки (Think paper).
- Витримка часу (тайм-аут).
- Виховна розмова з класним керівником.
- Написання листа вибачення.
- Затримання після занять.
- Спілкування з батьками по телефону, листуванням або персональна зустріч.
- Консультація практичного психолога, соціального педагога.
- Зустріч учня з директором.

Значні порушення

До таких відносяться: залякування (у тому числі в інтернеті), булінг (цькування), загроза інформаційній безпеці закладу та його інформаційно-комунікаційній системі, погроза фізичним насильством чи насильством сексуального характеру, заподіяння шкоди іншим у результаті бійки, дискримінація, расизм, сексизм, куріння, наявність або вживання алкоголю або наркотиків, крадіжки, вимагання, вандалізм, загроза заподіяння шкоди, володіння порнографічними матеріалами, володіння зброєю або копією зброї та інші серйозні порушення.

Заходи, що можуть бути застосовані у разі значних порушень:

- Невідкладна зустріч з батьками.
  - Укладання з учнем поведінкового контракту.
  - Відшкодування збитку шкільного майна.
  - Передача справи на розгляд відповідних органів влади (поліція, прокуратура).
  - Розгляд заяв від постраждалих. Адміністративна відповіальність. Штраф.
- За поведінку дитини у школі та на її території відповіальність несуть батьки.**

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Контроль за виконанням цього Меморандуму проводиться сторонами, що його підписали.
2. Цей Меморандум діятиме з моменту його підписання Сторонами до

---

3. Сторони забезпечать максимальну прозорість та відкритість своїх відносин у рамках реалізації положень цього Меморандуму. При цьому Сторони повинні в розумних межах докладати всіх зусиль для захисту інформації, що носить конфіденційний характер та ідентифікована будь-якою із Сторін як така, від розголошення будь-яким третім особам.
4. Будь-які зміни та доповнення до цього Меморандуму вносяться за погодженням Сторін, викладаються в окремому документі та підписуються уповноваженими представниками Сторін.
5. Цей Меморандум укладено на дванадцяти аркушах у трьох примірниках, кожен з яких має однакову силу і зберігається у сторін.

Директор
Дубровицького
НВК «Ліцей –
школа»

Володимир Кушнір
«__» ____ 2020 р.

Голова
батьківської
ради

Олег Кренсько
«__» ____ 2020 р.

Мер
ліцею

Олександр Шишов
«__» ____ 2020 р.

